

Nastanek in razvoj tiska

ZGODOVINA SVETOVNEGA TISKA

1. Kateri dejavniki so bili pomembni za uveljavitev časopisa? Obkroži pravilne odgovore.

- a) Razvoj mest
- b) Razvoj letalskega prometa
- c) Organizirani ladijski in poštni transport sporočil
- d) Oblikovanje javnosti
- e) Želja po zaslužku tiskarjev in potreba po informacijah trgovcev

2. Obkroži pravilni odgovor. Osnovne tehnološke pogoje za razvoj tiska je leta 1440 ustvarilo:

- a) odkritje Amerike,
- b) iznajdba telegrafa,
- c) Gutenbergova iznajdba tiskarskega stroja,
- d) Napoleonovo osvajanje.

3. Leta 1453 je ... Johannes Gutenberg ... natisnil Biblijo.

4. Kdaj je izšel prvi časopis – nemški Aviso? Obkroži pravilni odgovor.

- a) 1567
- b) 1609
- c) 1610
- d) 1702

5. Poveži pravo letnico izida prvega časopisa z državo in časopisom.

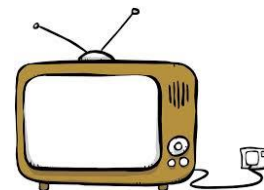
Izid prvih časopisov po svetu:

- 1. Francija – La Gazette a) 1609
- 2. Nemčija – Aviso b) 1620
- 3. Velika Britanija – Weekly News

6. Obkroži pravilni odgovor. OGLAŠEVANJE v časopisih je povzročilo:

- a) zvišanje nakupne cene časopisov,
- b) večje število bralcev,
- c) nižji življenjski standard državljanov,
- d) višje stroške proizvodnje,
- e) višji zaslužek založnikov,
- f) nižjo nakupno ceno časopisov.

7. V današnjih časih tisk tekmuje za pozornost občinstva z ...radiem...,televizijo..... inspletom.....

ZGODOVINA SLOVENSKEGA TISKA

8. Korenine slovenske periodike segajo v obdobje protestantizma (1550–1595), ko je ...Primož Trubar ... leta 1557 objavil Ta slovenski koledar kir vselei terpi. Njegova ...koledarska oblika, ..poučna ... vsebina in aktualnost predstavljajo vzorec za poznejšo koledarsko in praktikarsko tradicijo. Prvi slovenski periodični tisk so tiskali v Nemčiji.

9. Na slovenskih tleh je najprej izhajal časopis v ...nemškem. jeziku. V časopisu Laibacher Zeitung je izhajala priljubljena priloga Illyrisches Blatt, kjer je objavljala France Prešeren.

10. Prvi slovenski časopis so bile ...Lublanske..... novice. Izdajal jih je Valentin Vodnik v letih od ...1797.. do ...1800 ...

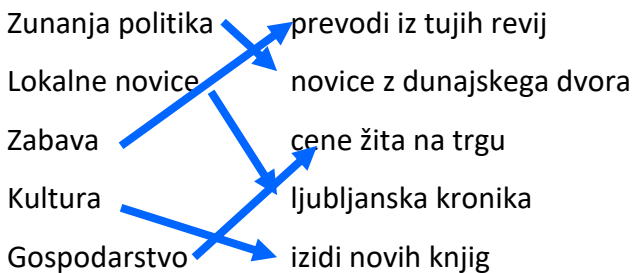

11. Valentin Vodnik je prispevke prevajal iz nemščine. DA NE

12. Izhajale so v 80 000 izvodih. DA NE

13. Poleg gospodarskih, političnih in kulturnih novic je časopis vseboval tudi zabavne prispevke. DA NE

14. Poveži teme, o katerih so poročale Ljubljanske novice, z vsebino prispevkov.

15. V času Napoleonovih Ilirskih provinc je na slovenskih tleh izhajal uradni časopis **Telegraphe officiel**... v francoskem, italijanskem in nemškem jeziku.

Ta uradni list je izhajal 1810–1813. V njem je (kdo) ...**Valentin Vodnik**.... Objavil svojo himnično odo Ilirija oživljena!

16. V predmarčni dobi oz. Metternichovem absolutizmu so slovenski publicisti našli zavetje v **slovenskih literarnih glasilih**. Med njimi je najpomembnejša ...**Krajska**

čbelica, ki je izšla**5**-krat.

Vodilna ustvarjalca sta bila ...**Matija Čop** in **France Prešeren**, ki sta dvignila slovensko poezijo na evropsko raven. Urednikoval pa ji je **Miha Kastelic**.

Poimenuj jih.

17. Drugi slovenski časopis so bile ...**Kmetijske**... in **rokodelske novice**, ki so izhajale 1843–1902. Urednik je bil ...**Janez Bleiweis**.....

Naročniki so bili predvsem duhovniki, pozneje pa tudi drugi

izobraženci. Branje časopisa na Slovenskem se je takrat močno povečalo.

18. **Partizansko časopisje** je izhajalo ilegalno. Med 2. sv. vojno je bil osrednji partizanski časnik ...**Slovenski poročevalec**...

19. Med osrednjimi časopisi, ki so izhajali po vojni in **izhajajo še danes**, so: **Slovenski poročevalec**, ki se je združil z Ljudsko pravico v danes najbolj bran slovenski dnevnik ...**DELO**...; **Ljubljanski dnevnik**, ki se pozneje preimenuje v Dnevnik; in v Mariboru ...**Večer**.

20. Danes izhajajo trije **kakovostni dnevniki**:

-**DELO**..... v Ljubljani,
 -**Dnevnik**..... v Ljubljani,
 -**Večer**..... v Mariboru
- in **popularni dnevnik** ...**Slovenske novice**.....

